

PODARUJ DZIECIOM
PROMYK SŁOŃCA

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

**Stowarzyszenia
Podaruj Dzieciom
Promyk Słońca**

Zarząd Stowarzyszenia Podaruj Dzieciom Promyk Słońca
w Tarnowie
z dnia 24 maja 2024 r.

w sprawie wprowadzenia **Standardów ochrony małoletnich**

Na podstawie art. 22b pkt 1 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r. poz. 1304) zarządza się, co następuje:

§ 1

Wprowadza się w stowarzyszeniu Podaruj Dzieciom Promyk Słońca, zwanym dalej stowarzyszeniem, Standardy ochrony małoletnich.

§ 2

1. Ochrona małoletnich w stowarzyszeniu funkcjonuje w oparciu o przyjęte Standardy ochrony małoletnich, których wykaz stanowi załącznik nr 1 do zarządzenia.
2. Standardy o których mowa w ust. 1 uwzględniają specyfikę stowarzyszenia.
3. Ochrona małoletnich w stowarzyszeniu stanowi ogół działań Stowarzyszenia Zarządu, członków stowarzyszenia, osób zatrudnionych i wolontariuszy, podejmowanych dla zapewnienia ochrony małoletnich w sposób zgodny i spójny z wprowadzonymi Standardami ochrony małoletnich.

§ 3

Celem wprowadzenia Standardów ochrony małoletnich w stowarzyszeniu jest:

1. Zgodność działań wszystkich podmiotów stowarzyszenia ze Standardami ochrony małoletnich.
2. Przestrzeganie i promowanie zasad bezpiecznych relacji na linii członek stowarzyszenie, wolontariusz - małoletni, małoletni – małoletni.
3. Stosowanie skutecznych mechanizmów kontroli ochrony małoletnich.
4. Bieżące monitorowanie i ewaluacja ochrony małoletnich.
5. Szybkie reagowanie w sytuacji pojawiających się podejrzeń krzywdzenia dziecka.

§ 4.

1. Zadania związane ze stosowaniem Standardów ochrony małoletnich realizują wszyscy członkowie stowarzyszenia, Zarząd stowarzyszenia, którego podopieczni są podopiecznymi stowarzyszenia, również inne osoby które nie są członkami stowarzyszenia, a wykonują czynności z małoletnimi (jak wolontariusz), w tym osoby zatrudnione.
2. Za wprowadzenie standardów ochrony małoletnich odpowiedzialny jest Zarząd Stowarzyszenia Podaruj Dzieciom Promyk Słońca.

§ 5

Uchwała wchodzi w życie z dniem 24 maja 2024 r.

Standardy Ochrony Małoletnich

obowiązujące w Stowarzyszeniu Podaruj Dzieciom Promyk Słońca – podstawowe procedury postępowania

Działając na podstawie art. 22b ustawy z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich **Zarząd Stowarzyszenia Podaruj Dzieciom Promyk Słońca** z dnia 24 maja 2024r. wprowadza do stosowania „Standardy Ochrony Małoletnich” (zwane dalej „Standardami”), których naczelnym celem jest zapewnienie bezpieczeństwa małoletnim podopiecznym, dbałość o ich dobro, uwzględnianie ich potrzeb i podejmowanie działań w ich jak najlepszym interesie.

Standard 1 – Stowarzyszenie opracowało, przyjęło i wdrożyło do realizacji Standardy Ochrony Małoletnich, które określają:

- a) Zasady bezpiecznej rekrutacji personelu.
- b) Procedury reagowania na krzywdzenie.
- c) Procedury i osoby odpowiedzialne za przyjęcie zgłoszenia, dokumentowanie i dalsze działania pomocowe.
- d) Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia.
- e) Zasady bezpiecznych relacji personelu – małoletni, w tym zachowania niedozwolone.
- f) Zasady bezpiecznych relacji małoletni – małoletni, w tym zachowania niedozwolone.
- g) Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu.
- h) Procedury ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w Internecie, w tym ochrony wizerunku i danych osobowych.
- i) Zasady upowszechniania i ewaluacji Standardów.

Standard 2 – Stowarzyszenie stosuje zasady bezpiecznej rekrutacji personelu, regularnie szkoli personel ze Standardów.

Standard 3 – Stowarzyszenie wdrożyło i stosuje procedury interwencyjne, które znane są i udostępnione całemu personelowi. Każdy członek stowarzyszenia, osoba zatrudniona, wolontariusz wie, komu należy zgłosić informację o krzywdzeniu małoletniego i kto jest odpowiedzialny za działania interwencyjne. Każdemu członkowi stowarzyszenia udostępnione są dane kontaktowe do lokalnych instytucji odpowiedzialnych za przeciwdziałanie i interwencję w przypadku krzywdzenia małoletnich.

Standard 4 – Stowarzyszenie co najmniej raz na 2 lata monitoruje i w razie konieczności ewaluuje zapisy Standardów, konsultując się z członkami, wolontariuszami stowarzyszenia, podopiecznymi i rodzicami oraz aktualizując zgodnie ze stanem prawnym zapisy w stosowanych Standardach.

Rozdział 1

Postanowienia ogólne

1. Celem Standardów Ochrony Małoletnich jest:

- a) zwrócenie uwagi członkom stowarzyszenia, osobom zatrudnionym, wolontariuszom, rodzicom/prawnym opiekunom i podmiotom współpracującym na rzecz podopiecznych stowarzyszenia na konieczność podejmowania wzmożonych działań na rzecz ochrony małoletnich podopiecznych przed krzywdzeniem;
- b) określenie zakresu obowiązków przedstawicieli stowarzyszenia w działaniach podejmowanych na rzecz ochrony podopiecznych przed krzywdzeniem;
- c) wypracowanie adekwatnej procedury do wykorzystania podczas interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletnich;
- d) wprowadzenie wzmożonej działalności wychowawczo - profilaktycznej w zakresie zapewnienia ochrony podopiecznych przed przemocą.

2. Członkowie stowarzyszenia w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia dziecka, monitorują sytuację i dobrostan dziecka oraz stosują zasady określone w Standardach.

3. Niedopuszczalne jest stosowanie przez członków stowarzyszenia, osób zatrudnionych i wolontariuszy wobec dziecka jakiegokolwiek formy przemocy.

4. Ze Standardami zapoznawani są członkowie stowarzyszenia, osoby zatrudnione, wolontariusze, a także podopieczni i ich rodzice, zgodnie z procedurami określonymi w treści Standardów.

5. Prezes stowarzyszenia wyznacza osobę – **panią Jadwigę Grzebieniowską** odpowiedzialną za monitorowanie realizacji Standardów, reagowanie na sygnały ich naruszenia, ewaluowanie i modyfikowanie zapisów Standardów i prowadzenie rejestru interwencji i zgłoszeń.

6. Za monitoring bezpieczeństwa urządzeń teleinformatycznych z dostępem do Internetu, Zarząd Stowarzyszenia „Podaruj Dzieciom Promyk Słońca” czyni odpowiedzialnym **panią Katarzynę Macoń** - Prezesa Stowarzyszenia.

Rozdział 2.

Zasady bezpiecznej rekrutacji członków fundacji i wolontariuszy

1. Standardem jest rekrutacja członków stowarzyszenia, osób zatrudnionych na rzecz organizacji i wolontariuszy odbywająca się zgodnie z zasadami bezpiecznej rekrutacji, a Zarząd dąży do jak najlepszej weryfikacji kwalifikacji kandydata, w tym stosunek do wartości podzielanych przez fundację, takich jak ochrona praw dzieci i szacunek do ich godności.

2. Stowarzyszenie dba, aby osoby w niej działające – zarówno członkowie stowarzyszenia oraz wolontariusze, posiadały odpowiednie kwalifikacje do pracy z dziećmi oraz nie stanowiły dla nich zagrożenia.

3. W każdym przypadku stowarzyszenie musi posiadać dane pozwalające zidentyfikować osobę przez nią zaangażowaną tj. imię (imiona) i nazwisko, datę urodzenia, nr PESEL oraz dane kontaktowe osoby nawiązującej współpracę.

4. Zgodnie z art. 21 Ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępstwami na tle seksualnym osoba rozpoczynająca współpracę przed rozpoczęciem współpracy sprawdza kandydata w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym¹ (rejestr z dostępem ograniczonym) oraz w Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze (dostęp: rps.ms.gov.pl, po założeniu profilu placówki). Sprawdzenie w rejestrze sprawców dokumentuje się wydrukiem informacji zwrotnej

wygenerowanej z Rejestru, a figurowanie w Rejestrze wyklucza możliwość zatrudnienia kandydata.

5. Zarząd jest zobowiązany do domagania się od osoby z którą nawiązuje współpracę lub od innej osoby (wolontariusza, praktykanta i in.) przed dopuszczeniem do wykonywania czynności z małoletnimi w fundacji, zaświadczenia z Krajowego Rejestru Karnego 2 o niekaralności.

Aby sprawdzić osobę w Rejestrze Sprawców Przepięstw na Tle Seksualnym potrzebne są następujące dane kandydata/-tki: imię i nazwisko; data urodzenia; PESEL; nazwisko rodowe; imię ojca; imię matki.

6. Kandydat/kandydatka skłda oświadczenia o posiadaniu przez niego/ni pełnej zdolności do czynności prawnych i korzystaniu z praw publicznych; o niekaralności oraz o toczących się postępowaniach przygotowawczych, sądowych i dyscyplinarnych zgodnie ze wzorem z załącznika nr 1.

7. Jeżeli osoba posiada obywatelstwo inne niź polskie przedkłda zarządowi:

a) informacj z rejestru karnego państwa obywatelstwa uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi, bądź informacj z rejestru karnego, jeżeli prawo tego państwa nie przewiduje wydawania informacji dla w/w celów;

b) pod rygorem odpowiedzialności karnej, oświadczenie o państwie/ach zamieszkiwania w ciągu ostatnich 20 lat, innych niź Rzeczypospolita Polska i państwo obywatelstwa.

8. Dopuszczalne jest przedłżenie przez kandydata pod rygorem odpowiedzialności karnej oświadczenia, że prawo danego państwa nie przewiduje wydawania informacji o niekaralności i/lub nie prowadzi rejestru karnego oraz oświadczenia, że nie był/a) w tym państwie prawomocnie skazany/a).

9. O zawieraniu oświadczeń pod rygorem odpowiedzialności karnej za złżenie fałszywego oświadczenia świadczy zawarta w ich treści klauzula „Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złżenie fałszywego oświadczenia”, która zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złżenie fałszywego oświadczenia.

10. Oświadczenia, wydruki z rejestrów i zaświadczenia z KRK dołączane są do części akt osobowych członka rady fundacji lub do dokumentacji wolontariusza/praktykanta. W przypadku danych z Rejestru osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej 15 lat, wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze, wystarczającym jest wydruk strony internetowej, na której widnieje komunikat, że sprawdzana osoba nie figuruje w Rejestrze. 3 Dotyczy przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu, przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, handlu ludźmi, znęcania się.

Rozdział 3

Zasady bezpiecznych relacji personel – małoletni, w tym zachowania niedozwolone

1. Podstawową zasad relacji między małoletnimi a członkami i wolontariuszami stowarzyszenia jest działanie dla dobra podopiecznego, z poszanowaniem jego godności, z uwzględnieniem jego emocji i potrzeb oraz w jego najlepszym interesie.

2. Członkowie stowarzyszenia działają wyłącznie w ramach obowiązującego prawa powszechnego, przepisów wewnętrznych fundacji oraz swoich uprawnień i kompetencji.

3. Zasady bezpiecznych relacji członków i wolontariuszy stowarzyszenia z podopiecznymi obowiązują wszystkich członków fundacji i wolontariuszy.

4. Podstawowe standardy określające zasady, o których mowa w ust. 3 obejmują w szczególności:

a) Utrzymywanie profesjonalnej relacji z podopiecznymi i reagowanie względem nich w sposób niezagrażający, adekwatny do sytuacji i sprawiedliwy wobec innych podopiecznych.

- b) Zachowanie cierpliwości i szacunku w komunikacji z podopiecznymi, podkreślające zrozumienie dla uczuć przeżywanych przez nich, nie wymuszające zwierzeń na siłę i okazujące zainteresowanie, wsparcie i gotowość do rozmowy.
- c) Reagowanie w sposób adekwatny do sytuacji i możliwości psychofizycznych podopiecznego, w tym dostosowanie poziomu komunikacji do podopiecznego ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym niepełnosprawnego.
- d) Uwzględnianie potrzeb podopiecznych oraz dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb rozwojowych i możliwości psychofizycznych podopiecznych, w tym dostosowanie metod i form pracy dla podopiecznego ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, podopiecznego niepełnosprawnego.
- e) Równe traktowanie podopiecznych bez względu na płeć, orientację seksualną, niepełnosprawność, status społeczny, kulturowy, religijny i światopogląd.
- f) Fizyczny kontakt z podopiecznym jest możliwy tylko jako odpowiedź na realne potrzeby podopiecznego w danym momencie, z uwzględnieniem jego wieku, płci, kontekstu kulturowego i sytuacyjnego. Na kontakt fizyczny (np. przytulenie) podopieczny zawsze musi wyrazić zgodę.
- g) Ustalanie reguł i zasad pracy w grupie, jasne określanie wymagań i oczekiwań wobec podopiecznego, stanowcze reagowanie na zachowania niepożądane.
- h) Udział członków i wolontariuszy stowarzyszenia w doskonaleniu zawodowym w zakresie przeciwdziałania przemocy wobec małoletnich, komunikacji interpersonalnej, diagnozy czynników ryzyka, świadczących o możliwości stosowania przemocy wobec małoletniego.
- i) Panowanie członka stowarzyszenia, wolontariusza nad własnymi emocjami.
- j) Kontakt z podopiecznymi odbywa się wyłącznie w godzinach działalności stowarzyszenia i dotyczy celów edukacyjnych lub wychowawczych, a jeśli istnieje potrzeba spotkania z podopiecznymi poza godzinami funkcjonowania, należy poinformować o tym prezesa fundacji. W spotkaniu z podopiecznym bierze udział rodzic/opiekun podopiecznego.
- k) Jeśli podopieczny i jego rodzice są osobami bliskimi wobec członka stowarzyszenia, zachowuje on poufność wszystkich informacji dotyczących innych uczniów.

5. W relacji członków, osób zatrudnionych, wolontariuszy stowarzyszenia z małoletnimi podopiecznymi niedopuszczalne jest w szczególności:

- a) stosowanie wobec podopiecznego przemocy w jakiegokolwiek formie, w tym stosowanie kar fizycznych, wykorzystywanie relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby);
- b) zawstydzanie, upokarzanie, lekceważenie i obrażanie podopiecznych;
- c) podnoszenie głosu, krzyczenie na podopiecznych, wywoływanie u nich lęku;
- d) ujawnianie informacji wrażliwych (wizerunek, informacja o sytuacji rodzinnej, medycznej, prawnej itp.) dotyczących podopiecznego wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych podopiecznych;
- e) zachowywanie się w obecności podopiecznych w sposób niestosowny, np. poprzez używanie słów wulgarnych, czynienie obraźliwych uwag oraz nawiązywanie w wypowiedziach do atrakcyjności seksualnej;
- f) nawiązywanie z podopiecznym jakichkolwiek relacji romantycznych lub seksualnych, ani składanie mu propozycji o nieodpowiednim charakterze, kierowanie do niego seksualnych komentarzy, żartów, gestów oraz udostępnianie podopiecznym treści erotycznych i pornograficznych, bez względu na ich formę;
- g) faworyzowanie podopiecznych;
- h) utrwalanie wizerunku podopiecznego (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych członka, wolontariusza fundacji;
- i) proponowanie podopiecznym alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji psychoaktywnych, spożywanie ich wspólnie z podopiecznymi lub w ich obecności;
- j) zapraszanie podopiecznych do swojego miejsca zamieszkania.

Rozdział 4

Procedury reagowania na krzywdzenie.

1. Standardem w stowarzyszeniu jest:

- a) przeszkolenie wszystkich członków stowarzyszenia, osób zatrudnionych przez organizację Podaruj dzieciom promyk słońca i wolontariuszy w obszarze prawnego i społecznego obowiązku zawiadamiania instytucji o możliwości popełnienia przestępstwa, ze szczególnym uwzględnieniem przestępstw na szkodę małoletnich; w zakresie roli członków i wolontariuszy stowarzyszenia w przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz w zakresie rozpoznawania czynników ryzyka krzywdzenia dziecka;
- b) udostępnienie wszystkim pracownikom wykazu danych adresowych lokalnych placówek pomocowych, zajmujących się ochroną dzieci oraz zapewniających pomoc w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia i współpraca z tymi instytucjami (tj. ośrodek pomocy społecznej, dzielnicowy, centra pomocy dziecku, ośrodki wsparcia, organizacje pozarządowe, policja, sąd rodzinny, centrum interwencji kryzysowej, placówki ochrony zdrowia);
- c) prowadzenie przez osobę wskazaną w rozdziale 1 ust. 5 Standardów, Karty dokumentowania przebiegu zdarzenia i Karty zdarzeń zagrażających dobru małoletniego, których wzór stanowi załącznik nr 1 do Standardów.

2. Na potrzeby Standardów opracowano procedury interwencji w przypadku ujawnienia działania na szkodę małoletniego podopiecznego w formie:

- a) przemocy rówieśniczej,
- b) przemocy domowej,
- c) działania na szkodę dziecka przez członka lub wolontariusza fundacji.

3. Organizowane są oddziaływania profilaktyczne w zakresie zapobiegania przemocy, w tym przy współpracy z instytucjami pozaszkolnymi (Policja, Straż Miejska, organizacje pozarządowe i in.).

Rozdział 5

Procedury i osoby odpowiedzialne za przyjęcie zgłoszenia, dokumentowanie i dalsze działania pomocowe oraz za wszczynanie procedury „Niebieskie Karty”

1. Zarząd wyznacza osobę **pana Grzegorza Knapika** – wiceprezesa w stowarzyszeniu Podaruj dzieciom promyk słońca na osobę odpowiedzialną za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę podopiecznego oraz zawiadamiania sądu opiekuńczego. I

2. W przypadku podjęcia przez członków stowarzyszenia informacji, że dziecko może być krzywdzone, osoba ujawniająca sporządza notatkę służbową z uzyskanej informacji, poczynionych ustaleń i przekazuje uzyskaną informację osobie, o której mowa w ust. 1, która sporządza kartę dokumentowania zdarzeń. Dalsze postępowanie realizowane jest zgodnie z procedurami opisanymi w Rozdziale 4.

3. Osobą odpowiedzialną za wszczynanie procedury „Niebieskie Karty” (wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A”) jest osoba wskazana w ust. 1, członek stowarzyszenia, wolontariusz stowarzyszenia znający sytuację domową małoletniego.

4. W przypadku ujawnienia zaniedbania przez rodziców, ich niewydolności wychowawczej właściwym jest zawiadomienie sądu rodzinnego, celem wglądu w sytuację rodziny.

5. W przypadku zagrożenia zdrowia lub życia dziecka albo osoby mu najbliższej, osoba ujawniająca zdarzenie bezzwłocznie dzwoni na numer alarmowy 112.

6. Wszyscy członkowie stowarzyszenia, którzy w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęły informację o krzywdzeniu podopiecznego lub informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy, poza tymi informacjami, które przekazywane są uprawnionym instytucjom.

Rozdział 6

Zasady bezpiecznych relacji małoletni – małoletni, w tym zachowania niedozwolone.

1. Podstawową zasadą relacji między małoletnimi i między podopiecznymi pełnoletnimi i niepełnoletnimi jest działanie z szacunkiem, uwzględniające godność i potrzeby małoletnich.
2. Standardem jest tworzenie atmosfery życia w stowarzyszeniu, które promuje tolerancję i poczucie odpowiedzialności za swoje zachowanie.
3. Członkowie, osoby zatrudnione i wolontariusze stowarzyszenia angażowani są w działania, w których mają możliwość aktywnego uczestniczenia, podejmowania współdziałania i rozwijania podejścia zespołowego, w tym kształtującego pozytywne relacje z podopiecznymi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
4. Niedozwolone jest w szczególności:
 - a) stosowanie przemocy wobec jakiegokolwiek podopiecznego, w jakiegokolwiek formie;
 - b) używanie wulgarnego, obraźliwego języka;
 - c) upokarzanie, obrażanie, znieważanie innych podopiecznych;
 - d) zachowanie w sposób niestosowny, tj. używanie wulgarnych słów, gestów, żartów, kierowanie obraźliwych uwag, w tym o zabarwieniu seksualnym;
 - e) stosowanie zastraszania i gróźb;
 - f) utrwalanie wizerunku innych podopiecznych poprzez nagrywanie (również fonii) i fotografowanie bez uzyskania zgody i w sytuacjach intymnych, mogących zawstydzić;
 - g) udostępnianie między małoletnimi substancji psychoaktywnych i używanie ich w swoim otoczeniu.

Rozdział 7

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu

1. Stowarzyszenie ściśle współpracuje z ekspertem ds. bezpieczeństwa cyfrowego.
2. W stowarzyszeniu prowadzone są cykliczne działania profilaktyczne z zakresu zasad bezpiecznego korzystania z Internetu. **Działania prowadzi pan Maciej Grzebieniowski.**
6. Na terenie stowarzyszenia – w siedzibie dostępna jest sieć internetowa zabezpieczona hasłem dostępu.
7. W przypadku znalezienia niebezpiecznych treści operator sieci stara się ustalić, kto korzystał z komputera w czasie ich wprowadzenia, a swoje ustalenia przekazuje prezesowi.

Rozdział 8

Procedury ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi w Internecie oraz utrwalonymi w innej formie

I. Niebezpieczne treści (materiały pornograficzne, promujące nienawiść, rasizm, ksenofobię, przemoc, zachowania autodestrukcyjne)

1. Treści nielegalne lub niezgodne z regulaminem danej strony zgłaszane są administratorom strony.
2. W przypadku zgłoszenia o dostępie do treści nieodpowiednich, administrator sieci ustala okoliczności zdarzenia, podejmując próbę ustalenia sprawcy i świadków incydentu, a także zabezpiecza dowody, konfiguruje zabezpieczenia strony fundacji, by na nowo zablokować dostęp do niewłaściwych treści. Z poczynionych ustaleń sporządza Kartę przebiegu interwencji.

II. Ochrona wizerunku

1. W stowarzyszeniu pozyskiwane są pisemne zgody rodziców podopiecznych na publikację wizerunku podopiecznych na potrzeby dokumentacji fotograficznej działań podejmowanych przez fundację.

W miarę możliwości fotografowane są grupy podopiecznych, a nie pojedyncze osoby.

2. Zdjęcia i nagrania nie są podpisywane informacjami identyfikującymi podopiecznego z imienia i nazwiska.

3. Nośniki analogowe zawierające zdjęcia i nagrania podopiecznych są przechowywane w zamkniętej na klucz szafce, a nośniki elektroniczne zawierające zdjęcia i nagrania są przechowywane w folderze chronionym z dostępem ograniczonym do osób uprawnionych przez instytucję u administratora sieci, przez okres wymagany przepisami prawa o archiwizacji.

4. Nie dopuszczalne jest przechowywanie zdjęć i nagrań z wizerunkiem podopiecznych na nośnikach nieszyfrowanych lub mobilnych (telefonach komórkowych i pendrive).

III. Naruszenie prywatności

1. Informacja o zagrożeniu naruszeniem prywatności w stowarzyszeniu powinna zostać niezwłocznie przekazana operatorowi sieci i prezesowi fundacji, którzy podejmują natychmiastowe działania w celu zabezpieczenia danych i ograniczenia dalszego dostępu do informacji niejawnych.

2. Następnie należy ustalić okoliczności zdarzenia, poprzez dokładne udokumentowanie pozyskanych informacji i skontaktować się z ekspertem ds. bezpieczeństwa cyfrowego w organie prowadzącym stowarzyszenie.

3. W przypadku poważniejszych zagrożeń i w sytuacji, gdy naruszenie prywatności jest spowodowane przez osoby spoza stowarzyszenia, należy nawiązać współpracę z organami ścigania.

4. Osoba wskazana w Rozdziale 1 ust. 6 powiadamia osoby dotknięte zdarzeniem (których dane osobowe wyciekły) o sytuacji, by podjęły indywidualne środki zaradcze.

IV. Cyberprzemoc

1. Podopieczny, który stał się ofiarą lub świadkiem cyberprzemocy (wyśmiewania, poniżania uczestników społeczności fundacji przy użyciu technologii cyfrowych, obraźliwych komentarzy, rozpowszechniania wizerunku, manipulowania zdjęciami itp.) powinien zgłosić sytuację do zarządu stowarzyszenia. Zgłoszenia może dokonać także świadek cyberprzemocy.

2. Przedstawiciel stowarzyszenia do którego dotarła informacja próbuje ustalić okoliczności zdarzenia, powinien zebrać dowody w postaci zrzutów ekranu, wiadomości, komentarzy, zdjęć, adresów stron internetowych. Zebrane materiały przekazywane są osobie wskazanej w rozdziale 1 ust. 5, która wykonuje Kartę przebiegu interwencji.

3. O zdarzeniu poinformowani zostają rodzice, którzy wspólnie z administratorem sieci i koordynatorem ds. Standardów ustalają, czy sytuacja wymaga powiadomienia organów ścigania i czy odpowiedzialnym za to będzie rodzic czy stowarzyszenie.

4. Jeśli sprawcą jest podopieczny, członek zarządu stowarzyszenia powinien przeprowadzić z nim rozmowę, w wyniku której ustali, czy istnieją przesłanki do zgłoszenia sprawy do sądu rodzinnego lub Policji (przestępstwa ścigane z urzędu), czy wystarczające będzie zastosowanie innych środków zaradczych.

Rozdział 9

Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia

1. Celem planu wsparcia jest przede wszystkim:

- a) zainicjowanie działań interwencyjnych we współpracy z innymi instytucjami, jeśli istnieje taka konieczność;
- b) współpraca z rodzicami w celu powstrzymania krzywdzenia małoletniego i zapewnienie mu pomocy;
- c) diagnoza, czy konieczne jest podjęcie działań prawnych;
- d) objęcie podopiecznego pomocą psychologiczną – pedagogiczną na terenie stowarzyszenia i pomocą specjalistyczną poza stowarzyszeniem jeśli zaistnieje taka konieczność.

2. W ustalaniu planu wsparcia uczestniczy podopieczny, jego rodzice, członek zarządu stowarzyszenia – każda z tych osób otrzymuje zadania do wykonania w określonym czasie.

3. Działania koordynuje i monitoruje prezes fundacji, który ściśle współpracuje z osobą odpowiedzialną za koordynację Standardów, wskazaną w Rozdziale 1 ust. 5 (o ile jest to inna osoba), w tym w podejmowaniu działań wspólnie z instytucjami poza stowarzyszeniem.

4. Plan wsparcia uwzględnia:

- a) działania interwencyjne, mające na celu zapewnienie podopiecznemu bezpieczeństwa, w tym zgłoszone podejrzenie popełnienia przestępstwa zgłoszone do organów ścigania;
- b) formy wsparcia oferowane przez stowarzyszenie
- c) zaproponowane formy specjalistycznej pomocy poza stowarzyszeniowej jeśli istnieje taka potrzeba.

5. Planem wsparcia należy objąć także rodzeństwo pokrzywdzonego podopiecznego, jeśli są podopiecznymi stowarzyszenia.

6. Plan wsparcia małoletniego funkcjonuje równolegle z podejmowanymi działaniami interwencyjnymi, a jego naczelną zasadą jest obserwacja podopiecznego, zorganizowanie mu warunków do uzyskania wielospecjalistycznej pomocy, również poza stowarzyszeniowej udzielanie wsparcia rodzicom i współpraca międzyinstytucjonalna.

7. Plan wsparcia małoletniego ustalany jest również w sytuacji, gdy inicjatorem działań interwencyjnych jest inna instytucja (procedura „Niebieskie Karty”, uzyskanie informacji o krzywdzeniu od organów ścigania lub sądu itp.

8. W przypadku realizacji procedury „Niebieskiej Karty”, plan wsparcia małoletniego tożsamy jest z ustaleniami poczynionymi w grupie diagnostyczno – pomocowej.

9. Do działań zaktywizowany powinien zostać rodzic „niekrzywdzący”, który współpracuje z fundacją w celu powstrzymania sprawcy przemocy i zapewnienia dziecku pomocy poza stowarzyszeniową. W przypadku krzywdzenia przez obojga rodziców, interwencja polega również na zawiadomieniu sądu rodzinnego i Policji i działania względem rodziców, w tym sprawdzanie bezpieczeństwa domowników, leży w kompetencjach tych instytucji.

10. Plan wsparcia małoletniego obejmuje różne formy pomocy, w tym prawną, psychologiczną, socjalną i medyczną, uwzględniając współpracę interdyscyplinarną w tym zakresie.

11. Zadania członków stowarzyszenia i wolontariuszy wiążą się głównie z pomocą w realizowaniu przez podopiecznego zadań warsztatowych i budowaniu pozytywnych relacji z rówieśnikami, członkami stowarzyszenia i wolontariuszami.

12. Plan wsparcia małoletniego nie kończy się wraz z końcem procedury prawnej.

Rozdział 10

Zasady i sposób udostępniania personelowi, małoletnim i ich opiekunom Standardów Ochrony Małoletnich do zaznajomienia i stosowania oraz zasady aktualizacji i przeglądu Standardów

1. Wszelkie procedury i dokumenty związane z wprowadzeniem Standardów są udostępniane członkom stowarzyszenia wolontariuszom, małoletnim i ich rodzicom podczas zapoznawania i zobowiązania do stosowania (zgodnie z poniższymi zasadami), a następnie na żądanie w dowolnym momencie. Dokumenty te można również znaleźć na stronie internetowej stowarzyszenia.
2. Każdy członek, wolontariusz ma obowiązek zapoznać się ze Standardami po rozpoczęciu współpracy z stowarzyszeniem, a fakt zapoznania się i przyjęcia do stosowania poświadcza podpisem na liście dostępnej w stowarzyszeniu.
3. Rodzice/opiekunowie podopiecznych zapoznawani są ze Standardami podczas zebrań z rodzicami, każdorazowo na początku roku szkolnego, przy czym pierwsze zapoznanie nastąpi niezwłocznie po opracowaniu i wprowadzeniu Standardów, nie później niż w ciągu 30 dni. Zapoznanie się z wyżej wymienionymi dokumentami każda osoba potwierdza swoim podpisem, złożonym na liście obecności lub na oświadczeniu dostarczonym do stowarzyszenia.
4. Podopieczni zapoznawani są ze Standardami podczas jednych z zajęć z prowadzącym realizowanych w miesiącu wrześniu każdego roku, przy czym pierwsze zapoznanie nastąpi niezwłocznie po opracowaniu i wprowadzeniu Standardów, nie później niż w ciągu 30 dni. Za potwierdzenie faktu zaznajomienia się z dokumentami służy oświadczenie prowadzącego zajęcia.
5. Członkowie stowarzyszenia powołani do pełnienia funkcji zgodnie z zapisami rozdziału 1 ust. 5 - 6, rozdziału 5 ust. 1, rozdziału 7 ust. 1 oraz rozdziału 9 ust. 3, na bieżąco monitorują i okresowo weryfikują zgodność prowadzonych działań z przyjętymi zasadami ochrony dzieci, dokonując co najmniej raz na dwa lata oceny Standardów, by dostosować je do aktualnych potrzeb i obowiązujących przepisów. Wnioski z przeprowadzonej oceny są dokumentowane w formie notatek służbowych, a zmiany w Standardach wprowadzane są aneksami, po uzyskaniu akceptacji Zarządu Stowarzyszenia Podaruj Dzieciom Promyk Słońca.
6. Osoba, o której mowa w rozdziale 1 ust. 5 przeprowadza wśród członków, wolontariuszy stowarzyszenia, rodziców i podopiecznych minimum raz na dwa lata ankietę monitorującą poziom realizacji Standardów, a następnie dokonuje analizy jakościowej i ilościowej badania ankietowego i sporządza na tej podstawie sprawozdanie z monitoringu. Sprawozdanie przekazywane jest Zarządowi Stowarzyszenia.
7. Monitoring i ewaluacja Standardów, o których mowa w ust. 7, prowadzona jest w oparciu o analizę dokumentacji wewnętrznej i korespondencji międzyinstytucjonalnej, przepisów prawa, obserwację, analizę ilościową i jakościową zgłoszeń, badania ankietowe, o których mowa w ust. 8, diagnozę czynników ryzyka i chroniących i konsultacje z organami nadzorującymi działalność stowarzyszenia.
8. Wprowadzone zmiany w Standardach zatwierdza i przedstawia członkom, osobom zatrudnionym i wolontariuszom stowarzyszenia, rodzicom i podopiecznym, prezes stowarzyszenia.

Rozdział 11

Przepisy końcowe

1. Standardy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia zarządzenia.
2. Ogłoszenie następuje poprzez zamieszczenie Standardów na stronie internetowej stowarzyszenia Podaruj Dzieciom Promyk Słońca i znajduje się w dokumentacji stowarzyszenia w siedzibie w Tarnowie przy ul. Kościuszki 15A/25

Wymogi zapewniające bezpieczne relacje między małoletnimi

§ 1

Zasady ogólne

1. Małoletni traktują się nawzajem z szacunkiem oraz uwzględniają we wzajemnych kontaktach swoją godność i potrzeby.
2. Kontaktując się z drugą osobą, należy pamiętać, aby:
 - 1) udzielać odpowiedzi adekwatnych do wieku i sytuacji,
 - 2) nie zawstydzać, nie upokarzać, nie lekceważyć i nie obrażać drugiej osoby,
 - 3) nie podnosić głosu bez potrzeby.

§ 2

Zachowania niedozwolone wobec małoletnich

1. Nie jest dopuszczalne ujawnianie danych wrażliwych dotyczących małoletniego, wyszczególnionych w art. 9 ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz.U. UE.L. z 2016 r. nr 119 poz. 1), obejmujących pochodzenie rasowe lub etniczne, poglądy polityczne, przekonania religijne lub światopoglądowe, przynależność do związków zawodowych oraz przetwarzania danych genetycznych, danych biometrycznych w celu jednoznacznego zidentyfikowania osoby fizycznej lub danych dotyczących zdrowia, seksualności lub orientacji seksualnej tej osoby.
2. Zachowania niedozwolone obejmują używanie wulgarnych słów, gestów oraz żartów, czynienie uwag, które stanowią lub mogą być odebrane jako nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej.
3. Niedozwolone jest wykorzystywanie relacji wynikającej z władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).
4. Nie jest dozwolone utrwalanie wizerunku małoletniego poprzez filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie.
5. Nie jest dozwolone proponowanie małoletniemu alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również używanie ich.

§ 3

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych

1. Zasady używania telefonów komórkowych na terenie stowarzyszenia określa regulamin. Zasady te służą m.in. ochronie dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w Internecie oraz utwalonymi w innej formie.
2. Bezpieczne korzystanie z urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu obejmuje następujące zasady:
 - 1) nie podawaj swoich danych osobowych, takich jak: imię, nazwisko, numer telefonu czy adres domowy,
 - 2) dbaj o nierozpowszechnianie swojego wizerunku (w przypadku publikacji zdjęć w sieci należy zadbać, aby dostęp do nich miały wyłącznie osoby znajome); nie udostępniaj zdjęć nieznanym, w szczególności zdjęć intymnych czy w niepełnym ubraniu,
 - 3) poinformuj rodziców lub wychowawcę o każdym przypadku, gdy napotkasz w sieci treści, które wydają się nielegalne, czy w jakikolwiek sposób wywołują niepokój,

- 4) o propozycjach spotkania, jakie otrzymasz od internetowych znajomych zawsze informuj rodziców lub wychowawcę,
- 5) nie atakuj nikogo w sieci, niezależnie od tego, jakie zdanie on wyraża; nie pokazuj agresji, nie stosuj gróźb,
- 6) nie korzystaj z sieci przez zbyt długi czas, bo zbyt długie korzystanie z komputera, tabletu czy smartfona może zaszkodzić twojemu zdrowiu,
- 7) pamiętaj, że im dłużej korzystasz z sieci, tym mniej rozmawiasz ze znajomymi twarzą w twarz, a takie kontakty są najbardziej wartościowe.

Zasady i sposób udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym Standardów ochrony małoletnich do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania

§ 1.

1. Dokumentacja składająca się na Standardy ochrony małoletnich jest dostępna na stronie internetowej [stowarzyszenia Podaruj Dzieciom Promyk Słońca www.pdps.pl](http://www.pdps.pl)
2. Rodzice/opiekunowie prawni małoletnich są informowani o adresie strony internetowej stowarzyszenia, o której mowa w ust. 1, przy zapisywaniu podopiecznego do stowarzyszenia oraz na pierwszym spotkaniu w danym roku szkolnym z prowadzącym zajęcia. Na życzenie rodziców/opiekunów prawnych Standardy ochrony małoletnich są udostępniane w formie papierowej. Udostępnienie w tej formie jest możliwe raz w ciągu roku szkolnego.

§ 2

1. Obowiązkiem rodziców/opiekunów prawnych jest zaznajomienie się ze Standardami i wynikającymi z nich zasadami ochrony małoletnich przed krzywdzeniem.
2. Dokument Standardów dostępny jest w wersji papierowej w siedzibie stowarzyszenia.

Procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego

§ 1

Światowa Organizacja Zdrowia wskazuje, że krzywdzeniem jest każde zamierzone i niezamierzone działanie lub zaniechanie działania jednostki, instytucji lub społeczeństwa jako całości, a także każdy rezultat takiego działania lub bezczynności, które naruszają równe prawa i swobody dzieci i/lub zakłócają ich optymalny rozwój.

Wyróżnić można cztery formy krzywdzenia osoby małoletniej:

- 1) przemoc psychiczną,
- 2) przemoc fizyczną,
- 3) zaniedbywanie,
- 4) wykorzystywanie seksualne.

Wykorzystywanie seksualne dziecka to włączanie dziecka w aktywność seksualną, której nie jest ono w stanie w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody, i/lub na którą nie jest odpowiednio dojrzałe rozwojowo i nie może zgodzić się w ważny prawnie sposób, i/lub która jest niezgodna z normami prawnymi bądź obyczajowymi danego społeczeństwa. Z wykorzystaniem seksualnym mamy do czynienia, gdy taka aktywność wystąpi między dzieckiem a dorosłym lub dzieckiem a innym dzieckiem, jeśli osoby te ze względu na wiek bądź stopień rozwoju pozostają w relacji opieki, zależności, władzy.

§ 2

Przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności na szkodę małoletniego

Wśród przestępstw przeciwko wolności seksualnej i obyczajności na szkodę małoletniego wyróżnić można przestępstwa wskazane w Ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 1138 ze zm.) w następujących regulacjach:

- 1) art. 197 – zgwałcenie i wymuszenie czynności seksualnej,
- 2) art. 198 – seksualne wykorzystanie niepełnoletniości lub bezradności,
- 3) art. 199 – seksualne wykorzystanie stosunku zależności lub krytycznego położenia,

1. Definicja podana za: P. Masłowska, J. Podlewska, Interwencja prawna na rzecz dziecka krzywdzonego. Informator dla profesjonalistów, Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę, s. 7 (dokument elektroniczny dostępny na stronie:

https://edukacja.fdds.pl/pluginfile.php/101327/mod_resource/content/3/

- 4) art. 200 – seksualne wykorzystanie małoletniego,
- 5) art. 200a – elektroniczna korupcja seksualna małoletniego,
- 6) art. 200b – propagowanie pedofilii,
- 7) art. 202 – publiczne prezentowanie treści pornograficznych. Zgodnie z art. 304 § 2 Ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (tj. Dz.U. z 2022 r. poz. 1375 ze zm.) instytucje państwowe i samorządowe, które w związku ze swą działalnością dowiedziały się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, są zobowiązane niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub policję oraz przedsięwziąć niezbędne czynności do czasu przybycia organu powołanego do ścigania przestępstw lub do czasu wydania przez ten organ stosownego zarządzenia, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa.

§ 3

Ważne sygnały

Członkowie stowarzyszenia, osoby zatrudnione i wolontariusze zwracają szczególną uwagę na występowanie w zachowaniu małego sygnałów świadczących o krzywdzeniu, w szczególności o możliwości popełnienia przestępstwa wskazanego w § 2. uwagę wskazanych osób powinny zwrócić np. następujące zachowania:

- 1) dziecko ma widoczne obrażenia ciała (siniaki, poparzenia, ugryzienia, złamania kości itp.), których pochodzenie trudno jest wyjaśnić,
- 2) podawane przez dziecko wyjaśnienia dotyczące obrażeń wydają się niewiarygodne, niemożliwe, niespójne itp.; dziecko często je zmienia,
- 3) pojawia się niechęć przed udziałem w lekcjach uwzględniających ćwiczenia fizyczne,
- 4) dziecko nadmiernie zakrywa ciało, niestosownie do sytuacji i pogody,
- 5) dziecko wzdryga się, kiedy podchodzi do niego osoba dorosła,
- 6) dziecko boi się rodzica lub opiekuna,
- 7) dziecko boi się powrotu do domu,
- 8) dziecko jest bierne, wycofane, uległe, przestraszone,
- 9) dziecko cierpi na powtarzające się dolegliwości somatyczne: bóle brzucha, głowy, mdłości itp.,
- 10) dziecko moczy się bez powodu lub w konkretnych sytuacjach czy też na widok określonych osób,
- 11) nastąpiła nagła i wyraźna zmiana zachowania dziecka.

§ 4

Procedury postępowania

1. W przypadku uzyskania informacji o krzywdzeniu małego lub podejrzenia krzywdzenia małego, członek stowarzyszenia, wolontariusz ma obowiązek:

- 1) wezwać pogotowie, jeżeli wystąpiło poważne uszkodzenie ciała lub skonsultować się z pogotowiem ratunkowym, jeżeli uszkodzenie wymaga natychmiastowej interwencji pogotowia,
- 2) poinformować zarząd fundacji o zdarzeniu lub o swoich podejrzeniach co do krzywdzenia małego,
- 3) sporządzić notatkę służbową opisującą zdarzenie, w szczególności przyczynę wystąpienia podejrzenia o krzywdzeniu małego.

2. Powiadamiając zarząd fundacji o podejrzeniu krzywdzenia małego, wymieniona wyżej osoba:

- 1) przedstawia formy i okoliczności krzywdzenia, które udało mu się ustalić lub których wystąpienie podejrzewa,
- 2) informuje o zachowaniach i wypowiedziach dziecka wskazujących na doświadczenie krzywdzenia.

3. W przypadku, gdy zachodzi podejrzenie popełnienia wobec małego jednego z przestępstw wskazanych w § 2:

- 1) Zarząd fundacji składa zawiadomienie na policję lub do prokuratury, realizując obowiązek wynikający z art. 304 § 2 Kodeksu postępowania karnego,
- 2) Zarząd fundacji podejmuje niezbędne czynności do czasu przybycia organu powołanego do ścigania przestępstw lub do czasu wydania przez ten organ stosownego zarządzenia, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa, o ile miało ono miejsce na terenie prowadzonych zajęć.

4. Zarząd fundacji składa zawiadomienie na policję lub do prokuratury, korzystając ze wzoru stanowiącego załącznik do niniejszej procedury.

Komenda Rejonowa Policji w Legionowie
bądź Prokuratura Rejonowa w Legionowie

Zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa

1. Niniejszym zawiadamiam o możliwości popełnienia przestępstwa kwalifikowanego z art. Ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 1138 ze zm.) na szkodę małoletniego

2. Uzasadnienie

(W uzasadnieniu opisać stan faktyczny, w szczególności to, w jaki sposób pracownicy, nauczyciele, wolontariusze dowiedzieli się o przestępstwie popełnionym na szkodę małoletniego i jakie okoliczności lub dowody świadczą o możliwości popełnienia przestępstwa. Jeżeli okoliczności te stały się wiadome pracownikom fundacji, należy podać, w miarę możliwości, następujące dane dotyczące przestępstwa:

- 1) datę,
- 2) miejsce,
- 3) okoliczności przestępstwa,
- 4) świadków,
- 5) materiał dowodowy o popełnieniu przestępstwa, np. dokumenty, wydruki, nagrania, zaświadczenia).

.....
(imię i nazwisko osoby zgłaszającej)

1. Należy wpisać przestępstwo spośród wymienionych w § 2 procedury. W razie braku możliwości dokonania kwalifikacji przestępstwa można tę część pominąć.
2. Należy wpisać dane dziecka.

I. Przemoc rówieśnicza

Standardy dotyczące przeciwdziałania przemocy rówieśniczej

1. Prowadzenie corocznej diagnozy czynników ryzyka i chroniących, również w aspekcie określenia zakresu i rodzaju problemu związanego z przemocą wśród podopiecznych, a następnie ewaluowanie działalności stowarzyszenia w oparciu o uzyskane wyniki diagnozy.
2. Oddziaływaniami objęci są również rodzice, których edukuje się na temat obserwowania niepokojących objawów, mogących świadczyć o doświadczaniu przemocy i możliwych sposobach reagowania, w tym prawnego.

Zasady interwencji dla podopiecznych, będących świadkiem lub ofiarą przemocy rówieśniczej

1. Jak najszybciej należy powiadomić dorosłą osobę stowarzyszenia informując także o swoich podejrzeniach, że któryś z podopiecznych doznaje przemocy. Jeśli zdarzenie jest niebezpieczne, a w pobliżu nie ma nikogo dorosłego, bezzwłocznie należy zadzwonić pod numer alarmowy 112.
2. Osobie poszkodowanej powinno się okazać wsparcie poprzez życzliwe słowa, okazywanie empatii i wyrażanie dezaprobaty dla osób stosujących przemoc, absolutnie nie przyłączając się do dokuczania i rozpowszechniania hejtu.

Standardy dla rodziców uczniów doświadczających przemocy

1. Dziecku okazuje się bezgraniczne zrozumienie, nie komunikując mu, że mogło przyczynić się swoim zachowaniem do tego, że stało się ofiarą zachowań przemocowych, a podkreślając, że to zachowanie sprawcy jest nieakceptowane.
2. Rodzice informują zarząd stowarzyszenia jeśli ich dziecko jest ofiarą lub sprawcą przemocy rówieśniczej, aktywnie współpracując z członkami stowarzyszenia w celu rozwiązania problemu.
3. W przypadkach, gdy dziecko stało się poszkodowanym zachowaniem, które ścigane jest z oskarżenia prywatnego, rodzice podejmują po sugestii stowarzyszenia właściwe kroki prawne.

Standardy interwencji podejmowanych przez członków fundacji

1. Członkowie stowarzyszenia bezwzględnie przestrzegają zasad stowarzyszenia w zakresie zgłaszania incydentów przemocy.
2. Interwenujący członek stowarzyszenia, wolontariusz musi zadbać o bezpieczeństwo podopiecznego i odseparować go od agresywnego podopiecznego, jeśli zdarzenie przemocowe trwa.
3. Ujawniający przemoc członek stowarzyszenia sporządza notatkę opisującą uzyskane informacje lub przebieg zdarzenia, celem przekazania jej osobie odpowiedzialnej za rejestrowanie zdarzeń i realizowanie Standardów.
4. O zdarzeniu poinformowany zostaje członek zarządu, który przeprowadza rozmowę z podopiecznymi, a następnie kontaktuje się z ich rodzicami.
5. W przypadku zdarzenia, w wyniku którego doszło do uszczerbku na zdrowiu, wykorzystania seksualnego i/lub innych zachowań wyczerpujących znamiona przestępstwa ściganego z urzędu, informowany jest zarząd stowarzyszenia, który powiadamia Policję (interwencyjnie, gdy zagrożone jest życie lub zdrowie i/lub gdy rodzice odmawiają przyjazdu) lub sądu rodzinnego (wysłanie zawiadomienia o możliwości popełnienia czynu karalnego/ przestępstwa).
6. W przypadku zdarzenia incydentalnego (popchnięcie, szturchnięcie, ośmieszenie, niestosowny komentarz) członek stowarzyszenia z rodzicami opracowują działania naprawcze i rozważają zastosowanie kary statutowej. W przypadku kolejnego zdarzenia z udziałem tych samych osób, należy zastosować środek oddziaływania wychowawczego lub powiadomić sąd rodzinny (postępowanie o demoralizację lub wgląd w sytuację rodzinną u dziecka poniżej 10. roku życia).

II. Przemoc domowa (krzywdzenie dziecka w rodzinie)

1. W przypadku uzyskania przez członka stowarzyszenia podejrzenia, że podopieczny jest krzywdzony lub zaniedbywany przez rodziców, ma on obowiązek przekazania tej informacji zarządowi stowarzyszenia i sporządzić notatkę służbową. Oznakami przemocy mogą być dostrzeżone przez członków stowarzyszenia, wolontariuszy ślady pobicia, unikanie sytuacji odsłaniania ciała przy przebieraniu się, noszenie długich rękawów/nogawek bez względu na warunki pogodowe itp., ale też dostrzegalne zmiany w zachowaniu się ucznia, w tym sytuacji dydaktycznej (pogorszenie ocen, gorsza frekwencja).
2. Zarząd organizuje spotkanie z rodzicami podopiecznego, którego podejrzenie dotyczy, przekazując im uzyskane informacje, dostępne formy pomocy dla rodziny w kryzysie oraz w przypadku potwierdzenia zgłoszenia, o obowiązku zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia małoletniego do odpowiedniej instytucji (prokuratura/ Policja; sąd rodzinny; procedura „Niebieskie Karty”; ośrodek pomocy społecznej). Spotkanie jest protokołowane przez członka zarządu.
3. Jeśli zgłoszenie potwierdziło się, a sprawcą jest jeden z rodziców, w obecności drugiego z rodziców, innej osoby najbliższej dla małoletniego lub pełnoletniej osobie wskazanej przez małoletniego, członek zarządu wszczyna procedurę „Niebieskie Karty”, wypełniając formularz „Niebieska Karta – A”, a formularz „Niebieska Karta – B” przekazuje rodzicowi, osobie najbliższej lub pełnoletniej osobie wskazanej przez małoletniego. Wypełniony formularz „Niebieska Karta – A” stowarzyszenie niezwłocznie przekazuje przewodniczącemu zespołu interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w terminie nie później niż 5 dni roboczych od wszczęcia procedury. Kopię wypełnionego formularza pozostawia się w dokumentacji stowarzyszenia.
4. Ponadto zarząd stowarzyszenia lub osoba wyznaczona (zgodnie z zapisami w Rozdziale 5) może poinformować inną instytucję spośród wskazanych w ust. 2, w zależności od zdiagnozowanego typu przemocy, a dalszy tok postępowania leży w kompetencjach tej instytucji.
5. Całość podjętych działań dokumentowana jest w formie protokołów i notatek służbowych, które udostępnione są na żądanie instytucji prowadzącej postępowanie karne. Tworzona jest także karta przebiegu interwencji.
6. W sytuacji stwierdzenia, że zgłoszenie jest bezzasadne i nie dochodzi do krzywdzenia dziecka, zarząd stowarzyszenia lub inna osoba uczestnicząca w spotkaniu, o którym mowa w ust.2, sporządza notatkę z zakończenia procedury, przy czym zlecone zostaje dalsze obserwowanie sytuacji podopiecznego.
7. W przypadku braku współpracy ze strony rodziców, niewywiązywania się z założeń planu pomocy, unikania kontaktu z członkami fundacji, zarząd fundacji pisemnie wnioskuje do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację rodzinną, przekazując poczynione ustalenia.
8. Członek zarządu opracowuje plan wsparcia podopiecznego, w którym zawarte zostają wskazania dotyczące podjęcia przez fundację działań w celu zapewnienia bezpieczeństwa.
9. W przypadku, gdy podopieczny doświadcza przemocy ze strony osoby najbliższej z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego i/lub zagrożone jest jego życie i zdrowie, powoływany jest przez zarząd stowarzyszenia zespół interwencyjny, w skład którego wchodzi członek zarządu, członek stowarzyszenia, wytypowany wolontariusz.
 - a) zespół interwencyjny zapewnia bezpieczeństwo podopiecznemu i odseparowuje go od rodzica podejrzanego o krzywdzenie, jednocześnie alarmowo powiadamiając Policję, w której kompetencjach leży dalsze postępowanie;
 - b) opracowywany jest plan pomocy podopiecznemu zgodnie z wytycznymi z ust. 6;
 - c) w przypadku otrzymania wniosku o udzielenie informacji o podopiecznym od uprawnionej przepisami instytucji (sąd rodzinny, sąd karny, Policja, ośrodek pomocy społecznej, zespół interdyscyplinarny, grupa diagnostyczno – pomocowa), zarząd fundacji jest zobowiązany do przygotowania takiej informacji.

III. Krzywdzenie podopiecznego przez członka, wolontariusza fundacji

1. Osoba, która uzyskała informację, że podopieczny jest krzywdzony przez wolontariusza, przekazuje ją członkowi zarządu lub innej osobie wyznaczonej do zgłaszania incydentów (zgodnie z rozdziałem 5) wraz ze sporządzoną notatką służbową. Notatka służbowa może mieć formę pisemną lub elektroniczną.
2. W przypadku, gdy zagrożone jest życie lub zdrowie podopiecznego, niezwłocznie przez osobę ujawniającą krzywdzenie powiadamiana jest alarmowo Policja, a w zgłoszeniu podawane są dane osoby zgłaszającej, dane podopiecznego oraz dane osoby podejrzanej o krzywdzenie, a także wszystkie znane fakty w sprawie. Osoba zawiadamiająca w tej sytuacji wypełnia również kartę przebiegu interwencji.
3. Prezes stowarzyszenia lub inny członek zarządu natychmiastowo odsuwa członka stowarzyszenia lub wolontariusza od wszelkich form kontaktu z podopiecznym (nie tylko pokrzywdzonym) do czasu wyjaśnienia sprawy i wzywa osobę, której dotyczy zgłoszenie na rozmowę wyjaśniającą, w której uczestniczy inny członek zarządu protokołujący przebieg spotkania.
4. Jeżeli zgłoszono krzywdzenie ze strony wolontariusza lub innego członka stowarzyszenia, osoba ta nie uczestniczy w spotkaniu, o którym mowa w ust. 3.
5. Jeżeli zgłoszono krzywdzenie ze strony członka zarządu, działania interwencyjne prowadzi osoba wskazana w rozdziale 1 ust. 5. POSTĘPOWANIA.
6. Podczas spotkania omówiona zostaje sytuacja podopiecznego i zasadność podejrzeń, a także wypracowany zostaje sposób postępowania w tej sytuacji. W protokole ze spotkania zawarte zostają opracowane wnioski i postanowienia.
7. W przypadku potwierdzenia podejrzeń informuje o zdarzeniu rodziców podopiecznego krzywdzonego oraz pisemnie informuje odpowiednie służby (Policję/prokuraturę), składając zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa. Opracowywany jest plan wsparcia podopiecznego, z którym zapoznawany jest podopieczny i jego rodzice.
8. W przypadku ustalenia, że zachowania wolontariusza związane są np. ze stosowaniem krzyku w kierunku podopiecznego albo niestosownych komentarzy, członek zarządu przeprowadza rozmowę dyscyplinującą z wolontariuszem, a jeśli nie przyniesie ona skutków, podejmuje się kroki zgodne z kodeksem pracy i innymi przepisami prawa.

IV. Dziecko molestowane seksualnie

Czyny zabronione i przepisy chroniące dzieci przed wykorzystywaniem seksualnym to m.in.:

- art. 197 kodeksu karnego (dalej: kk) – zgwałcenie,
- art. 198 kk – wykorzystanie seksualne dziecka na skutek jego bezradności i/lub niepoczytalności,
- art. 199 kk – nadużycie stosunku zależności dziecka od innej osoby lub wykorzystanie krytycznego położenia dziecka w celach seksualnych,
- art. 200 kk – kontakt seksualny z dzieckiem poniżej 15. roku życia,
- art. 200a kk – grooming – nawiązywanie z dzieckiem do 15. roku życia kontaktu przy użyciu nowych technologii w celu spotkania i nakłonienia dziecka do obcowania płciowego lub w celu produkowania bądź utrwalania treści o charakterze pornograficznym za pomocą groźby, wprowadzenia dziecka w błąd, wyzyskania błędu albo wykorzystania jego niezdolności do należytego pojmowania sytuacji,
- art. 202 § 3–5 kk – pornografia z udziałem dzieci. W sytuacji podejrzenia, że małoletni uczeń został pokrzywdzony którymś z wymienionych wyżej przestępstw, należy bezwzględnie zawiadomić organy ścigania o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę dziecka.
 - Zawiadomienie należy złożyć do instytucji właściwej ze względu na miejsce popełnienia przestępstwa.
 - Zawiadomienie składa osoba uprawniona do reprezentowania zawiadamiającej instytucji, zgodnie z ustaleniami z Rozdziału 5 Standardów.

➤ Złożenie zawiadomienia powinno nastąpić nawet bez uzyskania zgody rodziców podopiecznego pokrzywdzonego. Poinformowanie ich o działaniach instytucji zależy od woli instytucji składającej zawiadomienie. Wcześniej należy zorganizować spotkanie z rodzicami, którego celem będzie poinformowanie o uzyskanych informacjach lub o zaobserwowanych zachowaniach i wypowiedziach podopiecznego wskazujących na doświadczenie wykorzystywania seksualnego, a także wskazanie rodzicom miejsc świadczących pomoc osobom pokrzywdzonym przestępstwem. Rodziców należy poinformować o obowiązku podjęcia interwencji prawnej i wspólnie ustalić plan pomocy podopiecznemu (zapewnienie mu bezpieczeństwa). W sytuacji podejrzenia, że sprawcą wykorzystywania seksualnego podopiecznego jest jego rodzic, do udziału w spotkaniu powinien być zaproszony rodzic niekrzywdzący.